

An aerial photograph of Bytów, Poland, showing the town's layout, green spaces, and the prominent Bytów Castle with its red-tiled roof and towers. The castle is the central focus, surrounded by trees and a road. In the background, there are residential buildings and a sports field.

SPRAWOZDANIE

ZA ROK 2020

Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W BYTOWIE

Bytów, kwiecień 2021 r.

Spis treści

1. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA.....	6
2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA ORAZ ZATRUDNIENIE W OŚRODKU	11
3. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	12
3.1 Powody udzielania pomocy społecznej.....	14
4. ŚWIADCZENIA Z OBSZARU POMOCY SPOŁECZNEJ	15
4.1 Kryterium dochodowe.....	15
4.2 Zasiłki stałe.....	15
4.3 Zasiłki okresowe.....	15
4.4 Zasiłki celowe.....	15
4.5 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	16
4.6 Usługi opiekuńcze	17
4.7 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	18
4.8 Domy pomocy społecznej	19
4.9 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	19
4.10 Ośrodki wsparcia.....	19
4.11 Praca socjalna.....	21
4.12 Pomoc prawna	23
4.13 Pomoc psychologiczna.....	23
4.14 Piecza zastępcza	24
4.15 Przemoc w rodzinie	25
4.16 Dodatkowe działania realizowane w 2020 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie.....	26
5. PRACE SPOŁECZNIE – UŻYTECZNE	32
6. SPRAWOWANIE FUNKCJI OPIEKUNA PRAWNEGO	34
7. REALIZACJA PROJEKTÓW, PROGRAMÓW I COROCZNYCH IMPREZ.....	35
7.1 „Trochę radości w czasie pandemii”	35
7.2 „Reaguj na przemoc – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy”	35
7.3 „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”.....	38
7.4 „Wspieraj Seniora”	39
7.5 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	39
7.6 „Senio-RITA Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim”	41
7.7 Dzienny Dom „Senior+”	42
8. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ALIMENTACYJNYCH I WYCHOWAWCZYCH.....	43

8.1	Świadczenia rodzinne.....	43
8.2	Zasiłek rodzinny	44
8.3	Zasiłek pielęgnacyjny	45
8.4	Świadczenie pielęgnacyjne.....	45
8.5	Specjalny zasiłek opiekuńczy.....	45
8.6	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	46
8.7	Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.....	47
8.8	Świadczenie rodzicielskie	47
8.9	Zasiłek dla opiekuna.....	48
8.10	Świadczenie wychowawcze	48
8.11	Świadczenie „Dobry start”	48
8.12	Świadczenie „Za życiem”	48
8.13	Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	49
9.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW	52
9.1	Stypendium szkolne	52
9.2	Zasiłek szkolny.....	53
10.	REALIZACJA WYDATKÓW I DOCHODÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	54
11.	POTRZEBY I ZAŁOŻENIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021	58
12.	POTRZEBY I ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BYTÓW NA ROK 2021.....	60

Spis tabel

Tabela numer 1	12
Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie na dzień 31.12.2020 r....	12
Tabela numer 2	13
Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	13
Tabela numer 3	13
Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie.....	13
Tabela numer 4	14
Zestawienie głównych przyczyn udzielania pomocy społecznej za lata 2019 – 2020.....	14
Tabela numer 5.....	17
Liczba osób objętych pomocą rzeczową i finansową w ramach Programu	17
Tabela numer 6	20
Wybrane świadczenia niepieniężne realizowane przez Ośrodek w 2020 roku.....	20

Tabela numer 7.....	26
Zestawienie działań Zespołu Interdyscyplinarnego	26
Tabela nr 8.....	35
Zestawienie kosztów realizacji projektu	35
Tabela nr 9.....	37
Zestawienie kosztów realizacji projektu	37
Tabela nr 10.....	38
Zestawienie kosztów realizacji programu	38
Tabela nr 11.....	39
Zestawienie kosztów realizacji programu	39
Tabela nr 12.....	41
Zestawienie kosztów realizacji projektu	41
Tabela numer 13.....	43
Kwoty świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłków	43
Tabela numer 14.....	44
Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków.....	44
Tabela numer 15.....	46
Wydatki poniesione w latach 2019 – 2020 na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń	46
Tabela numer 16.....	47
Wydatki poniesione na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2019 i 2020	47
Tabela numer 17.....	49
Zestawienie ilości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za 2019 i 2020	49
Tabela numer 18.....	49
Wydatki i dochody funduszu alimentacyjnego – zadania zlecone za 2019 i 2020	49
Tabela numer 19.....	50
Działania podejmowane przez MOPS wobec dłużników alimentacyjnych.....	50
Tabela numer 20.....	53
Wysokość stypendium szkolnego w 2020 roku	53
Tabela numer 21.....	53
Zestawienie ilości świadczeń za 2019 i 2020.....	53
Tabela numer 22.....	53
Wydatki związane z realizacją zadania za lata 2019 i 2020.....	53

Tabela numer 23.....	54
Źródła finansowania MOPS	54
Tabela numer 24.....	55
Środki finansowe na realizację zadań zleconych w 2020 roku	55
Tabela numer 25.....	55
Środki finansowe na realizację zadań z środków własnych i dotacji celowej w 2020 roku	55
Tabela numer 26.....	57
Inne środki finansowe w 2020 roku	57
Tabela numer 27.....	57
Struktura dochodów w MOPS w roku 2020	57

Spis wykresów

Wykres numer 1. Procentowy udział osób objętych wsparciem pomocy społecznej do ogółu liczby mieszkańców Gminy	13
Wykres numer 2: Źródła finansowania wydatków MOPS w roku 2020 r.....	54

1. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Nr XII/53/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Bytowie z dnia 29 marca 1990 r., który swoją obecną nazwę zawdzięcza uchwale Nr XVII/133/1996 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 26 kwietnia 1996 r. Na przestrzeni lat zakres działań Ośrodka systematycznie wzrasta. MOPS działalność prowadzi w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny.

Ośrodek wykonuje zadania, w szczególności w zakresie:

1. pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.). Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na następujące typy:
  - a. zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym
  - b. zadania własne gminy
  - c. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
2. świadczeń rodzinnych – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
3. świadczeń wychowawczych – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.),
4. świadczeń z funduszu alimentacyjnego – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
5. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zadanie własne, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
6. wsparcia rodziny – zadanie własne, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),
7. wsparcia materialnego uczniów – zadanie własne, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020r. poz. 1327 z późn. zm.),
8. wsparcia kobiet w ciąży i macierzyństwa – zadanie zlecone, zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),
9. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) – zadania powierzone na podstawie:

- Zarządzenia Nr 245/2012 Burmistrza Bytowa z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bytowie,
- Zarządzenia Nr 246/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia – autyzmu,
- Zarządzenia Nr 47/2016 Burmistrza Bytowa z dnia 22 lutego 2016r. w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym ze zm.,
- Zarządzenia Nr 92/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie realizacji zadania w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020 Edycja 2020, Moduł I Utworzenie i Wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” oraz prowadzenie Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie przy ul. Miłej 26 oraz zmieniającego Zarządzenia Nr 53/2021 Burmistrza Bytowa z dnia 2 marca 2021 r.
- Zarządzenia Nr 167/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 17 września 2020 r. w sprawie prowadzenia Ogrzewalni dla osób bezdomnych w gminie Bytów.

10. realizacji innych zadań na podstawie zawartych umów, porozumień oraz innych ustaw.

Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej, poradnictwa, asystenturę rodzin, organizację prac społecznie użytecznych,
- realizację świadczeń pomocy społecznej,
- rozwój niezbędnej infrastruktury społecznej,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udzielanie pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych,
- udzielanie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom,
- obsługa techniczno-organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Przy realizacji powyższych zadań Ośrodek współpracował z instytucjami i organizacjami społecznymi, m.in. z: Centrum Integracji Społecznej, Komendą Powiatową Policji, Sądem

Rodzinnym, placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Fundacją „Sprawni Inaczej”, Stowarzyszeniem NAZARET. Zawarte jest również porozumienie pomiędzy Grupą Rodzinną Al-Anon NADZIEJA a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bytowie dotyczące współpracy i niesienia pomocy rodzinom i przyjaciołom alkoholików w gminie Bytów, poprzez organizowanie cyklicznych otwartych mitingów informacyjnych mających na celu przybliżenie Grup Rodzinnych Al-Anon i jej programu dla osób profesjonalnie zajmujących się problematyką alkoholową.

MOPS w Bytowie realizował zadania zawarte w regulaminie organizacyjnym mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Ośrodka, a w szczególności:

- dbano o racjonalne gospodarowanie posiadanym budżetem w związku z realizacją zadań Ośrodka,
- zabezpieczano funkcjonowanie Ośrodka poprzez zakup niezbędnego asortymentu biurowego, zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi w oparciu o plan finansowy MOPS,
- administrowano budynkiem będącym w dyspozycji Ośrodka,
- wykonywano przegląd stanu technicznego budynku MOPS wynikający z ustawy prawo budowlane,
- opracowano nowy regulamin organizacyjny MOPS,
- zawarto umowę dot. wykonywania realizacji zadań inspektora ochrony danych osobowych, który sprawuje nadzór nad prawidłowym przestrzeganiem przepisów dot. ochrony danych osobowych – RODO,
- dokonano wyboru wykonawcy, z którym współpracowano następujące dokumenty: Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bytów na lata 2021-2025, Program Wspierania Rodziny w gminie Bytów na lata 2021-2023, Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bytów na lata 2021-2025,
- zawarto i realizowano umowę ze Szpitalem Powiatu Bytowskiego Sp. z o. o na wykonanie u pracowników MOPS badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej Anty-SARS-CoV-2,
- zawierano umowy dotyczące: świadczenia usług przewozowych dla pracowników MOPS, wykonania usług pogrzebowych, telefonii komórkowej i stacjonarnej, świadczenia usług serwisowych, monitoringu obiektów MOPS oraz zakupu usług pocztowych, udzielenia

schronienia osobom bezdomnym poprzez zapewnienie gotowości przyjęcia oraz pobytu w noclegowni, udzielenie tymczasowego schronienia poprzez zapewnienie miejsca dla osób w schronisku dla osób bezdomnych i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,

- wykonano remont instalacji odgromowej na dachu budynku MOPS,
- wykonano montaż 5 kamer wizyjnych na zewnątrz budynku administracyjnego MOPS,
- zawarto umowę dotyczącą sprzedaży artykułów spożywczych dla podopiecznych MOPS,
- zawarto porozumienie ze szkołami z Gminy Bytów dot. przekazania środków finansowych na przygotowanie posiłków do spożycia uczniom na podstawie wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- zgodnie z Zarządzeniem Nr 91/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 27 maja 2020 r. dotyczącym powołania zespołu ds. realizacji zadania w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020 Edycja 2020, Moduł I Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” MOPS w Bytowie współpracował z Urzędem Miejskim w Bytowie w zakresie realizacji powierzonego zadania,
- oddano organizacjom pozarządowym w użyczenie na czas określony lokale:
  - Fundacji „Sprawni Inaczej” od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. z przeznaczeniem na prowadzenie Dziennego Domu „Senior+”
  - Stowarzyszeniu „NAZARET” im. Św. Filipa Neri od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. przy ul. Przemysłowej 38 z przeznaczeniem na prowadzenie ogrzewalni dla osób bezdomnych,
- przeprowadzono procedurę konkursową wyłonienia wykonawców na realizację zadań publicznych Gminy Bytów:
  - 1) *„Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu”*,
  - 2) *„Prowadzenie dystrybucji żywności i działań o charakterze włączenia społecznego”* w okresie od dnia 01.08.2020 r. do 31.12.2020 r.,
  - 3) *„Prowadzenie dystrybucji żywności i działań o charakterze włączenia społecznego”* w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.08.2021 r.,
  - 4) *„Prowadzenie ośrodka wsparcia Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie w okresie od 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.”*,
  - 5) *„Prowadzenie ogrzewalni dla osób bezdomnych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r.”*.

- dokonano przyjęcia i zaakceptowania sprawozdań dotyczących realizacji zadań publicznych Gminy Bytów pn.:
  - „Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczegółowego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu”, za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.,
  - „Prowadzenie dystrybucji żywności i działań o charakterze włączenia społecznego”, za okres 01.08.2019 r. do 31.12.2019 r.
  - „Prowadzenie ośrodka wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy dla 42 osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie od 01.01.2015-31.12.2019”, za okres 01.01.2019 r do 31.12.2019 r.

Rok 2020 był rokiem szczególnie trudnym dla wszystkich mieszkańców, gdyż doszło do wybuchu pandemii COVID-19. Wszyscy musieliśmy się zmierzyć z ogromnym wyzwaniem jakim było ograniczenie rozprzestrzeniania się tego wirusa. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców MOPS czasowo zawiesił bezpośrednią obsługę interesantów. Jednak Ośrodek nie przerwał pracy, z pracownikami można było się skontaktować telefonicznie i mailowo. Do dnia dzisiejszego w MOPS wyznaczone jest miejsce, do którego można składać korespondencję nie wchodząc do ośrodka. Został zamontowany dzwonek, który daje możliwość wezwania pracownika i omówienia z nim bezpośrednio swoich problemów. W celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników MOPS na wszystkich biurkach zostały zamontowane plastikowe pleksy, przy wejściu do budynku MOPS została zakupiona bezdotykowa stacja do dezynfekcji rąk, wszyscy pracownicy jak również petenci – jeśli jest taka potrzeba, są wyposażeni w jednorazowe maseczki, rękawiczki oraz płyny do dezynfekcji rąk.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA ORAZ ZATRUDNIENIE W OŚRODKU

W 2020 roku zmieniła się struktura organizacyjna Ośrodka, z dniem 01 stycznia w miejsce Działu Pracy Socjalnej i Integracji Społecznej powołano Dział Pomocy Środowiskowej i Usług, w skład którego weszły zespoły specjalistyczne.

Struktura Ośrodka przedstawia się następująco:

- 1. Dyrektor**
- 2. Zastępca Dyrektora**
- 3. Dział Finansowy**
- 4. Dział Świadczeń Rodzinnych**
  - a) Fundusz Alimentacyjny
  - b) Świadczenia Rodzinne
  - c) Świadczenia Wychowawcze
  - d) Świadczenia „Dobry start”
  - e) Zasiłki dla Opiekunów
  - f) Świadczenie „Za życiem”
- 5. Dział Pomocy Środowiskowej i Usług**
  - a) Zespół specjalistyczny ds. pierwszego kontaktu i świadczeń
  - b) Zespół specjalistyczny ds. bezdomności
  - c) Zespół specjalistyczny ds. pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym
  - d) Zespół specjalistyczny ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy
  - e) Zespół ds. asysty rodzinnej
  - f) Zespół ds. realizacji świadczeń
- 6. Dział Organizacyjny**
  - a) Pracownik ds. organizacyjnych
  - b) Pracownik ds. pracowniczych
  - c) Informatyk
  - d) Pracownik sekretariatu
- 7. Samodzielne stanowiska**
  - a) Prawnik
  - b) Psycholog

Tabela numer 1.**Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie na dzień 31.12.2020 r.**

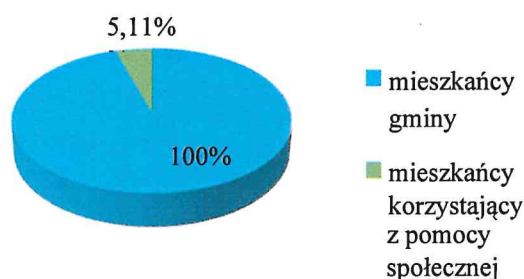
Wyszczególnienie	Liczba etatów	Liczba osób
Dział Pomocy Środowiskowej i Usług	14	14
Dział Świadczeń Rodzinnych	9	9
Dział Organizacyjny	8	8
Dział Finansowy	2	2
Psycholog – konsultant	0,25	1
Prawnik – konsultant	0,25	1
Kierownicy (dyrektor, z-ca)	2	2
Razem	35,50	37,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

3. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w Gminie Bytów zamieszkiwało 24.281 mieszkańców. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym udzielił wsparcia 534 rodzinom tj. 1.240 osobom w rodzinie, co stanowi 5,11 % mieszkańców Gminy Bytów. W liczbie tej nie ma rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz pomoc materialną dla uczniów, które mimo iż są wypłacane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, nie są świadczeniami z pomocy społecznej.

Krąg osób korzystających z różnorodnych form wsparcia jest szeroki i odzwierciedla aktualne problemy lokalnej społeczności związane z zatrudnieniem, sytuacją zdrowotną i zabezpieczeniem społecznym.

Wykres numer 1. Procentowy udział osób objętych wsparciem pomocy społecznej do ogółu liczby mieszkańców Gminy

Tabela numer 2.

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	674	482	1.122
w tym:			
Świadczenia pieniężne	448	436	961
Świadczenia niepieniężne	290	189	600
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	14	12	33
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	666	477	1.104
Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	52	111

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Wśród typów rodzin objętych pomocą społeczną największą grupę stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Tabela numer 3.

Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	534	1.240
z tego:		
o liczbie osób 1	271	271
o liczbie osób 2	73	146
o liczbie osób 3	56	168
o liczbie osób 4	59	236
o liczbie osób 5	50	250

o liczbie osób 6 i więcej	25	169
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi	186	777
Rodziny niepełne	84	274
Rodziny emerytów i rencistów	90	141

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

3.1 Powody udzielania pomocy społecznej

Główne powody udzielania pomocy społecznej to przede wszystkim ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie i niepełnosprawność.

Tabela numer 4.

Zestawienie głównych przyczyn udzielania pomocy społecznej za lata 2019 – 2020

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2019	2020	2019	2020
Ubóstwo	323	320	738	708
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezrobocie	205	216	553	535
Długotrwała lub ciężka choroba	376	309	829	653
Niepełnosprawność	290	248	611	531
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	123	136	463	540
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	79	66	407	341
Alkoholizm	113	107	175	143
Przemoc w rodzinie	11	23	42	92
Narkomania	2	4	6	8
Bezdomność	30	37	30	37
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	18	22	35	39
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

4. ŚWIADCZENIA Z OBSZARU POMOCY SPOŁECZNEJ

4.1 Kryterium dochodowe

Prawo do świadczeń pieniężnych w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. przysługuje:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.

Osoby i rodziny, których dochód przekraczał kryterium dochodowe, ale nie przekraczał 150% kryterium dochodowego korzystały z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

4.2 Zasiłki stałe

Jest to świadczenie przysługujące osobie całkowicie niezdolnej do pracy z tytułu wieku lub niepełnosprawności.

W 2020 r. z zasiłków stałych skorzystały 104 osoby na łączną kwotę 533 529,70 zł.

4.3 Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W roku 2020 zasiłek okresowy przyznano decyzją 192 osobom. Z tej formy pomocy skorzystało 188 rodzin liczących 461 osób. Głównymi powodami do przyznania decyzji o zasiłku okresowym było przede wszystkim: bezrobocie – 120 osób, długotrwała choroba – 33 osoby, niepełnosprawność – 43 osób, inne – 54 osoby.

Na wypłatę zasiłków okresowych przeznaczono kwotę: **319 665,02 zł**, w tym: 297 120,76 zł (dotacja celowa), 22 544,26 zł (środki samorządowe).

4.4 Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny. W 2020 r. z pomocy w formie zasiłku celowego skorzystało 157 rodzin, ze specjalnego zasiłku celowego – 52 rodzin, specjalnego zasiłku celowego w formie paczek żywnościowych – 28 rodzin, z pomocy w formie bonu towarowego – 7 rodzin, z zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego – 1 osoba, sprawiono 2 pogrzeby osobom nieubezpieczonym, nieposiadającym rodziny lub prawa do zasiłku pogrzebowego, 1 osobie udzielono schronienia.

Ogółem na wypłatę świadczeń celowych wydatkowano kwotę 100 955,74 zł, w tym na:

- zasiłki celowe: 70 079,81 zł
- specjalne zasiłki celowe: 12 650,64 zł
- specjalne zasiłki celowe w formie paczek żywnościowych: 5 714,24 zł
- bony towarowe: 1 000,00 zł
- zdarzenie losowe: 1 000,00 zł
- sprawienie pogrzebu: 8 000,00 zł
- schronienie: 2 511,05 zł.

4.5 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 14 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dożywianie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W celu wsparcia gmin w wypełnianiu zadań własnych w zakresie dożywiania ustanowiono wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Adresatami pomocy są dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osoby starsze, chore i niepełnosprawne. Program przewiduje finansowanie dożywiania ww. osób, u których dochód nie przekracza odpowiednio 150 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie wg kryterium przyjętego w ustawie o pomocy społecznej, tj. kwoty 792,00 zł oraz dla osoby samotnej, tj. kwoty 1 051,00 zł.

Roczny koszt realizacji programu w 2020 roku wyniósł 900 000,00 zł. Źródłem finansowania była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 600 000,00 zł oraz środki własne w wysokości 300 000,00 zł (odpowiednio 66,67 i 33,33 % wartości programu).

Tabela numer 5.

Liczba osób objętych pomocą rzeczową i finansową w ramach Programu

Wyszczególnienie	Osoby ogółem	Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby
Liczba osób objętych programem ogółem	940	162	248	545
				w tym:
Liczba osób korzystających z posiłku	255	37	167	57
Liczba posiłków	19.423	2.388	8.259	8.776
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	854	150	196	517

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Program realizowany był w formie przyznania:

- gorącego posiłku w 7 placówkach oświatowych (6 szkół podstawowych oraz SOSW). Finansowanie dożywiania dzieci w szkołach obejmowało również szkoły spoza naszej gminy (Ugoszcz, Borzytuchom) dla uczniów zamieszkałych na naszym terenie. Koszt jednego posiłku wynosił dla osoby dorosłej 9,74 zł, dla dzieci w zależności od formy posiłku, zgodnie z ustaleniami pomiędzy jednostkami (umowy i porozumienie) – 7,09 zł. Dodatkowo dożywianiem objęto 58 dzieci w ramach Uchwały Nr II/6/2018 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy Bytów w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023;
- zasiłku celowego w formie pieniężnej (854 osób w rodzinach) lub świadczenia rzeczowego – bonu żywnościowego (102 osoby w rodzinach).

4.6 Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina czy wspólnie zamieszkujące osoby nie mogą takiej opieki zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2020 r. usługami opiekuńczymi objęto 21 osób, wypracowano 10.660 godzin. Usługi realizowane są przez Centrum Integracji Społecznej w Bytowie.

4.7 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Gmina realizuje również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W roku 2020 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyły:

- Centrum Integracji Społecznej w Bytowie: *specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi* świadczone w domu - wsparciem objęto 7 osób, wypracowano 5.932 godziny, koszt realizacji zadania: 130 504,00 zł.
- Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Bytowie: *specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodku wsparcia Środowiskowym Domu Samopomocy w Bytowie* dla 43 osób, wsparciem objęto 46 osób, w tym 2 osoby z gminy Lipnica, koszt realizacji zadania: 1 065 974,25 zł: w tym 1 050 974,25 dotacja z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego i 15 000,00 zł. ze środków gminy Bytów. W roku sprawozdawczym z uwagi na stan pandemii w okresach: 12.03 – 01.06.2020 r. z polecenia Wojewody Pomorskiego oraz od 03.11 – do dnia złożenia sprawozdania zajęcia zostały czasowo zawieszono. Od 15.03.2020 r. w ŚDS wprowadzono zajęcia zdalne oraz zajęcia w systemie łącznym tzw. hybrydowym.
- Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Bytowie: *specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu* świadczone w domu - wsparciem objęto 7 osób (dzieci), wypracowano 1.450 godzin, koszt realizacji zadania: 55 100,00 zł. Z dniem 16 marca 2020 roku w związku z wystąpieniem pandemii czasowo zawieszono świadczenie usług.

Łączny koszt realizacji zadania wyniósł: 1 251 578,25 zł,

w tym: - budżet państwa (BP):   1 236 578,25 zł
                  - budżet gminy (JST)   15 000,00 zł

4.8 Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do DPS odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie.

W 2020 r. Ośrodek dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w DPS-ach 13 osobom (w 2019 było 14 osób). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Wydatki poniesione przez Gminę w 2020 r. stanowią kwotę: 321 338,26 zł.

4.9 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2020 r. MOPS opłacił składkę zdrowotną za:

- 95 świadczeniobiorców pobierających zasiłki stałe na kwotę 46 195,15 zł
- 45 świadczeniobiorców objętych indywidualnym programem zatrudnienia w Centrum Integracji Społecznej na kwotę 15 267,15 zł
- 127 świadczeniobiorców pobierających świadczenia rodzinne na kwotę 148 482,60 zł.

4.10 Ośrodki wsparcia

Udzielanie pomocy w ośrodkach wsparcia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w ogrzewalni. W 2020 roku osoby bezdomne z terenu Gminy Bytów mogły skorzystać:

- z ogrzewalni w Bytowie przy ul. Przemysłowej 38/17 (20 miejsc), w okresie 01.01 – 30.04.2020 oraz od 01.11-31.12.2020 r.

W roku 2020 dokonano modernizacji ogrzewalni dostosowując ją do wymogów wynikających z rozporządzenia w sprawie placówek schronienia dla osób bezdomnych. Obecny metraż – 215,20 m², wiele funkcjonalnych pomieszczeń, w tym jedno przeznaczone na pokój do specjalistycznej pracy z osobami bezdomnymi umożliwia podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji bytowej oraz odbudowywanie prawidłowych relacji

bezdomnego ze środowiskiem. Ogrzewalnia mogąca objąć wsparciem do 50 bezdomnych osób wznowiła swoją działalność od 01.11.2020 r.

- z noclegowni prowadzonej przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Słupskie w Słupsku (1 miejsce),
  - ze schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi prowadzonej przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Słupskie w Słupsku (1 miejsce).
- Łączna kwota zrealizowanych świadczeń, tj. pobyt w schronisku oraz koszt gotowości przyjęcia do noclegowni osób bezdomnych, wyniosła 13 430,00 zł.

Tabela numer 6.

Wybrane świadczenia niepieniężne realizowane przez Ośrodek w 2020 roku

Rodzaj świadczenia niepieniężnego	Podmiot świadczący usługi	Źródło finansowania		Ilość osób objęta świadczeniem
		JST (w zł)	BP (w zł)	
Usługi opiekuńcze świadczone w domu	Centrum Integracji Społecznej	234 520,00	X	21
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w domu	Centrum Integracji Społecznej	X	130 504,00	7
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodku wsparcia Środowiskowym Domu Samopomocy	Fundacja „Sprawni Inaczej”	15 000,00	1 055 975,25	46
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu świadczone w domu	Fundacja „Sprawni Inaczej”	X	55 100,00	7
Domy pomocy społecznej				
Dom Pomocy Społecznej „DWOREK” w Dąbiu		64 839,26	X	4
Dom Pomocy Społecznej w Machowinie		35 950,92	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Łosienicach		28 087,90	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Gniewie		20 032,23	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Malborku		37 611,00	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Cisewiu		21 926,46	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Stężycy		54 151,48	X	2
Dom Pomocy Społecznej w Bielawkach		30 761,72	X	1
Dom Pomocy Społecznej w Lubkowie		27 977,29	X	1
Sprawienie pogrzebu				
Usługi Pogrzebowe MPK „ORSZAC”		8 000,00	X	2
Schronienie dla osób bezdomnych:				

noclegownia, schronisko, schronisko z usługami opiekuńczymi	Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Słupskie	13 430,00	X	1
--	---	-----------	---	---

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

4.11 Praca socjalna

Praca socjalna realizowana była przez 11 pracowników socjalnych Ośrodka, skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta miała na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna polega na rozwiązywaniu różnorodnych problemów związanych np. z motywowaniem do podjęcia zatrudnienia czy przywrócenia stabilizacji życiowej. Łącznie w okresie od I – XII 2020 roku pracą socjalną zostało objętych 286 rodzin (545 osób w rodzinach).

W okresie sprawozdawczym praca socjalna była świadczona w środowiskach m.in. w zakresie:

- wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji,
- kierowania do skorzystania z konsultacji prawnej, poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i rodzinnego,
- pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia,
- wsparciu w załatwianiu spraw urzędowych,
- współpracy z asystentem rodziny,
- działań wynikających z zawartego kontraktu socjalnego (48 kontraktów socjalnych, którymi objęto 48 osób),
- wszczynania procedury „Niebieskie Karty”,
- współpracy w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego (ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
- współpracy z instytucjami,
- pomocy w kompletowaniu dokumentów,
- współpracy z GKRPA,
- pomocy w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego,
- współpracy z PUP, ZUS, PCPR oraz innymi podmiotami.

Kolejną formą pomocy rodzinie realizowaną przez MOPS była asystentura rodziny, czyli pogłębiona praca socjalna. Asystent rodziny nie powiela pracy pracownika socjalnego,

a zadaniowy (elastyczny i nienormowany) czas pracy asystenta służy realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. W 2020 r. wsparciem asystentów rodziny objętych było 15 rodzin (9 rodzin na wniosek pracownika socjalnego, 6 rodzin w związku z postanowieniem Sądu zobowiązującym do współpracy z asystentem rodziny). W większości są to rodziny borykające się z problemami opiekuńczo wychowawczymi, trudnościami w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ogólnym brakiem umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudami dnia codziennego. W rodzinach tych istniało zagrożenie umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych bądź w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Łącznie w rodzinach objętych wsparciem asystenta było 42 dzieci. Ponadto asystenci rodziny współpracowali z rodzinami, u których 6-ro dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku sprawozdawczym.

Zadanie w 2020 r. finansowane było ze środków własnych gminy i wyniosło 352 067,73 zł.

Do marca 2020 roku kontynuowano wsparcie w formie usługi polegającej na pomocy przy prowadzeniu gospodarstwa domowego, z wyłączeniem usług opiekuńczych i pomocy przy małoletnich dzieciach. Wsparciem objęto 1 rodzinę w kryzysie, składającą się z 6 osób: 2 dorosłych i 4 dzieci (2 pary bliźniąt, w tym 2 dzieci z niepełnosprawnością).

W ramach działań na rzecz osób bezdomnych, osób w szczególnej sytuacji życiowej w 2020 roku:

- z poradnictwa pracownika socjalnego skorzystało 20 osób w ogrzewalni,
- z pomocy finansowej skorzystało 37 osób bezdomnych,
- w okresie zimowym organizowane były wspólne patrole (11) z udziałem funkcjonariuszy Policji i pracownika socjalnego pracującego na rzecz osób bezdomnych. Celem wspólnych patroli był monitoring miejsc, w których przebywają bezdomni oraz informowanie ich o możliwych formach pomocy,
- możliwość skorzystania ze schronienia w następujących placówkach:
  - ogrzewalnia w Bytowie, prowadzona przez Stowarzyszenie NAZARET im. Św. Filipa Neri, w okresie I – IV 2020 i XI – XII 2020 - skorzystało łącznie 20 osób (3 K i 17 M),
  - noclegownia w Słupsku, prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, gdzie w 2020 roku została umieszczona jedna osoba bezdomna.
- możliwość skorzystania z gorącego posiłku (w okresie I – IV i X – XII we wszystkie dni tygodnia oraz święta, a w okresie V – IX w dni powszednie), który wydawany był w pomieszczeniu ogrzewalni w godz. 13.00 – 14.00,

- w 2020 roku w lokalach socjalnych przebywało 5 osób (2 K i 3 M) mające wcześniej status osoby bezdomnej.

Pracownicy socjalni współpracowali również z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystających z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz motywowali osoby do udziału w szkoleniach organizowanych przez PUP. Ponadto w ramach prowadzonej pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny motywowali rodziny do podejmowania aktywności zawodowej. Kierowali osoby korzystające z pomocy społecznej między innymi do udziału w Centrum Integracji Społecznej w Bytowie. Z osobami skierowanymi do CIS zawierane były kontrakty socjalne. Nieuzasadniona odmowa podjęcia działań w ramach CIS powodowała odmowę bądź ograniczenie przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Działania podejmowane w ramach CIS mają bardzo pozytywny efekt dla rodzin. Niejednokrotnie pozwalają na przerwanie wieloletniej bezczynności zawodowej, kształtują aktywne postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałają pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

4.12 Pomoc prawna

Radca prawny zatrudniony w MOPS na 0,25 etatu udzielał pomocy w formie porad prawnych. Pomoc ta udzielana była najczęściej w formie wyjaśnień odnośnie sytuacji byłych współmałżonków oraz obowiązku alimentacyjnego, w tym obowiązku opieki nad starszym członkiem rodziny. Zmianie uległy problemy, z którymi zwracają się mieszkańcy, a mianowicie sposób sprawowania opieki nad osobami starszymi, zakres tej opieki i osoby zobowiązane do jej sprawowania oraz sposób wykonywania orzeczeń Sądu o skierowaniu na przymusowe leczenie psychiatryczne. Z tej formy wsparcia skorzystało 10 rodzin, 35 osób w rodzinach.

4.13 Pomoc psychologiczna

Pomoc psychologiczną świadczyło dwóch psychologów: psycholog zatrudniony w Ośrodku na 0,25 etatu wspierający pracę pracowników socjalnych oraz psycholog prowadzący firmę „Pracownia Edukacji i Psychoterapii” wspierający pracę Zespołów specjalistycznych:

- ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- ds. asysty rodzinnej.

Ponadto pomoc psychologiczna świadczona była w ramach realizowanych przez MOPS projektów.

Pomoc psychologów polegała na:

- udzielaniu konsultacji osobom dotkniętym kryzysem życiowym,
- wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny, udzielanie porad mających na celu wypracowanie prawidłowych relacji oraz zasad funkcjonowania w rodzinie,
- udzielaniu konsultacji oraz wsparcia dla osób przejawiających zaburzenia psychiczne (w tym m.in. zaburzenia nastroju, zaburzenia w zachowaniu, uzależnienia),
- pomoc rodzinom dotkniętym przemocą,
- udzielanie konsultacji osobom współuzależnionym,
- wspieraniu pracowników Ośrodka (w tym głównie pracowników socjalnych, asystentów rodziny) w pracy z rodziną.

Głównymi problemami poruszonymi przez osoby wymagające pomocy psychologicznej były: trudności w radzeniu sobie z emocjami, przemoc, uzależnienie i współuzależnienie, brak adaptacyjnych technik radzenia sobie ze stresem, zaburzenia emocjonalne, choroby psychiczne i somatyczne, trudności opiekuńcze i wychowawcze, trudności w budowaniu satysfakcjonujących relacji interpersonalnych.

Ogółem w 2020 r. psycholodzy udzielili łącznie wsparcia (poradnictwa/konsultacji) dla 53 rodzin (142 osoby w rodzinach).

4.14 Piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki:

- 10% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu,
- 30% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w drugim roku pobytu,
- 50% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

W 2020 r. poniesiono koszty pobytu 48 dzieci z Gminy Bytów, z czego:

- 43 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych (z czego 4 osoby w ciągu roku opuściły rodzinę zastępczą: 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, 3 dzieci się usamodzieliło;
- 5 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (z czego 4 dzieci w ciągu roku opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze: 3 osoby zostały umieszczone w rodzinie zastępczej, 1 osoba powróciła do rodziny biologicznej).

Gmina Bytów w 2020 r. wydatkowała łącznie 272 665,54 zł, w tym za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 48 608,10 zł, natomiast za

pobyt dzieci w rodzinach zastępczych – 224 057,44 zł. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r. Ośrodek przedstawił w sprawozdaniu na sesji w marcu br.

4.15 Przemoc w rodzinie

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020, poz. 218 z późn. zm.) i przepisy wykonawcze.

Zarządzeniem Nr 67/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie powołania „Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów” działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie został powołany Zespół Interdyscyplinarny, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest MOPS. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów działa również na podstawie Uchwały nr XVI/150/2020 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie niżej wymienionych podmiotów:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- kuratorów sądowych,
- prokuratury,
- przedstawicieli innych podmiotów.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. W okresie sprawozdawczym do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 47 „Niebieskich Kart”, z tego:

- 44 z Komendy Powiatowej Policji w Bytowie, w tym: 11 „Niebieskich Kart – A” założono w toku trwania tej samej procedury,
- 3 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie.

W 2020 roku działały łącznie 64 grupy robocze, w tym:

- utworzono 36 grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”,

- 28 grup roboczych, powołanych przed okresem sprawozdawczym, kontynuowało pracę. Łącznie Grupy robocze sporządziły 34 „Niebieskie Karty – C” z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 16 formularzy „Niebieskie Karty – D” z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Rodzinom i dzieciom funkcjonujących w rodzinach objętych Procedurą „Niebieskie Karty” w 2020 roku udzielano profesjonalnego wsparcia, jak również podejmowano szereg działań interwencyjnych i profilaktycznych. Na szczególną uwagę zasługuje realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny wraz z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej projekt pn. „Reaguj na przemoc – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Edycja 2020”, którego realizacja współfinansowana była ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz budżetu Gminy.

W 2020 roku działaniami w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” objętych zostało 61 rodzin (w tym 28 kontynuowanych z 2019).

Tabela numer 7.

Zestawienie działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2.	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty – A”	64
3.	Liczba powołanych grup roboczych	36
4.	Liczba zakończonych spraw w 2020 r.	24
5.	Liczba zawiadomień skierowanych przez ZI do Policji/Prokuratury	1
6.	Liczba przypadków odebrania dzieci z powodu przemocy w rodzinie	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

4.16 Dodatkowe działania realizowane w 2020 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie

1. Rekrutacja uczestników wypoczynku letniego dla dzieci pochodzących z rodzin korzystających z pomocy społecznej – 10 dzieci z terenów miejskich na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku.
2. Prowadzenie pracy z rodzinami z problemem uzależnień poprzez realizację projektów osłonowych oraz kierowanie ww. osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytowie – pracownicy socjalni wystąpili z 1 wnioskiem do GKRPA o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego.

3. Uczestnictwo w 4 spotkaniach w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, mających na celu ocenę sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, ocenę rodzin zastępczych oraz ocenę sytuacji rodziny biologicznej dziecka.
4. Współpraca z Sądem Rejonowym:
  - udzielenie 11 informacji w sprawach dotyczących wskazania kandydata do pełnienia obowiązku opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej lub kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej,
  - wystąpienie w 2 przypadkach o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie,
  - przekazanie 10 informacji o sytuacji dziecka w rodzinie,
  - udzielenie 8 informacji w sprawach dotyczących wskazania kandydata do pełnienia obowiązku opiekuna prawnego dla małoletniego na czas trwania postępowania.
5. Sporządzanie na potrzeby różnych postępowań i działań:
  - 73 wywiadów środowiskowych na potrzeby świadczeń rodzinnych lub świadczenia wychowawczego 500+,
  - 17 wywiadów środowiskowych dla innych ośrodków pomocy społecznej, dla innych instytucji,
  - 48 informacji dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o rodzicach biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
  - 22 informacji dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących sytuacji osób, wobec których toczy się postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
  - 5 opinii dotyczących sytuacji materialno-bytowej klientów MOPS dla potrzeb różnych instytucji.
6. Udzielenie pomocy 22 osobom zwalnianym z zakładów karnych, zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w następujących formach:
  - pomoc finansowa (zasiłki okresowe, zasiłki celowe, świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, zasiłki stałe),
  - bony towarowe i żywnościowe,
  - kierowanie do otrzymania żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
  - opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne w związku z realizacją Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej,
  - świadczenie pracy socjalnej.

7. Koordynacja działań związanych z przygotowaniem dokumentów oraz sprawozdań z realizacji następujących dokumentów strategicznych lub programowych:
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów 2016-2020,
  - Gminny Program Wspierania Rodziny 2018-2020,
  - Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019,
  - Narodowy Program Zdrowia 2016-2020,
  - Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania zakażeniom HIV 2017-2021,
  - Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2020 dla gminy Bytów,
  - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie 2016-2020,
  - Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bytowskim na lata 2014-2020,
  - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Powiatu Bytowskiego na lata 2020-2026.
8. Współpraca z Policją przy realizacji zadań statutowych Ośrodka polegająca na:
- obustronnym przekazywaniu informacji dotyczących podjętych działań w rodzinach i u osób bezdomnych,
  - wspólnym monitorowaniu w okresie jesienno - zimowym miejsc niemieszkalnych, w których przebywają bądź mogą przebywać osoby bezdomne,
  - monitorowaniu rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi wymagających wsparcia, a zagrożonych dysfunkcjami, kryzysem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w godzinach wieczornych oraz w dni wolne od pracy,
  - wymianie informacji, wspólnych wyjazdach w sprawach wymagających natychmiastowej interwencji,
  - uczestnictwie dzielnicowych i pracowników socjalnych w Grupach Roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
  - możliwości skorzystania z asysty funkcjonariuszy Policji podczas przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych lub świadczenia pracy socjalnej w środowisku na wniosek pracownika socjalnego.
9. Zorganizowanie corocznego spotkania z udziałem przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Bytowie i służb w zakresie stanu przygotowań do okresu zimowego, w tym spraw dotyczących problemu bezdomności.
10. Realizowano wsparcie dla osób niepełnosprawnych w ramach projektu pn. „System obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON” w ramach Programu Operacyjnego Polska

Cyfrowa 2014-2020, Oś Priorytetowa 2, „E-administracja i otwarty rząd”, Działanie 2.1. *Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych*. Dzięki możliwościom zainstalowanego oprogramowania oraz bezpośredniego dostępu do sieci Internet w 2 tabletach otrzymanych z PFRON pracownicy socjalni udzielili wsparcia 15 osobom z niepełnosprawnościami, ograniczonym w poruszaniu się lub wykluczonym cyfrowo lub ich opiekunom w postaci:

- bezpośredniego dostępu do wszelkich informacji na temat form pomocy udzielanej ze środków PFRON.

11. Pracownicy Ośrodka w roku 2020 wzięli udział w szkoleniach / spotkaniach / forach / webinarach / konferencjach z zakresu:

- BHP
- Superwizja pracy socjalnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy
- Domy Pomocy Społecznej- nowelizacje 2019/2020
- Spotkanie w ramach Poddziałania 6.2.2. Rozwój usług Społecznych
- Ustalenie odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej po nowelizacji ustawy o pomocy społecznej w roku 2019
- Procedura Niebieskiej Karty w obszarze pomocy w rodzinie dotkniętej przemocą
- Mediacje rodzinne jako sposób rozwiązywania konfliktu
- ZFŚS w 2020 r. z uwzględnieniem zmian w RODO na gromadzenie i przetwarzanie danych osobowych
- Procedura postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego
- RODO w Ośrodku Pomocy Społecznej
- Uczestnictwo pracowników socjalny w 3 blokach tematycznych – pn. Akademii pracowników służb społecznych
- Spotkanie w sprawie Podprogramu POPŻ
- Pomorskie Forum Pomocy Społecznej
- Tarcza antykryzysowa (on-line)
- Koronawirus a realizacja zadań zleconych WGO (on-line)
- Pomoc dziecku pokrzywdzonemu możliwości w czasie pandemii (on-line)
- Praca interwencyjna z osoba stosująca przemoc w rodzinie w czasie epidemii (on-line)
- Specjalista ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi (on-line)
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (on-line)

- Świadczenia nienależnie pobrane (on-line)
- Pomoc materialna dla uczniów 2020/2021 (on-line)
- Złotówka za złotówkę –fundusz alimentacyjny (on-line)
- Inwentaryzacja w jednostkach sektora finansów publicznych- aspekty praktyczne (on-line)
- Obsługa funkcjonowania pliku JPK_V7M w aplikacji FK i FAKTUROWANIE (on-line)
- Wsparcie ofiar handlu ludźmi (on-line)
- Koordynator ds. dostępności (on-line)
- Szkolenie NIST archiwa zakładowe (on-line)
- Świadczenia rodzinne- nowy okres zasiłkowy (on-line)
- Pracownicze Plany kapitałowe (on-line)
- Program Czyste powietrze (on-line)
- Praca zdalna i praca rotacyjna w Ośrodku Pomocy Społecznej (on-line)
- Dobre praktyki w zakresie rozliczania projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
- Program Czyste Powietrze oraz nowe zasady w pracy OPS w dobie pracy zdalnej (on-line)
- Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności (on-line).

12. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców, konieczność podejmowania działań ograniczających rozprzestrzenianie się koronawirusa oraz działań prewencyjnych podejmowano decyzje w sprawie bezpośredniej obsługi mieszkańców oraz zasad postępowania/zachowania w formie informacji, komunikatów udostępnianych m.in. na stronie www Ośrodka, Urzędu Miejskiego.

13. Na podstawie Zarządzenia nr 9/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie z dnia 15 maja 2020 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego MOPS w Bytowie od dnia 01.06.2020 nie jest prowadzona obsługa kasowa w Ośrodku.

14. W 2020 roku Ośrodek był organizatorem staży dla 3 osób, w tym:

- 1) staż dla 1 osoby organizowany przez Grupę Profesja Sp. z o. o w ramach projektu „Uczciwa praca się opłaca II” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

- Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 06. Integracja, Działanie 06.01. Aktywna Integracja, Poddziałanie 06.01.02. Aktywizacja społeczno-zawodowa,
- 2) staż dla 1 osoby organizowany przez Prywatne Centrum Edukacyjne „Marmołowski” s.c. w ramach projektu „Akademia zatrudnienia 3” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 05. Zatrudnienie, Działanie 05.02. Aktywizacja zawodowa, Poddziałanie 05.02.02. Aktywizacja zawodowa,
- 3) staż dla 1 osoby organizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie bytowskim (IV)” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszy Społecznego.

5. PRACE SPOŁECZNIE – UŻYTECZNE

Ośrodek prowadzi zadanie organizowania prac społecznie użytecznych. Celem organizacji prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz uczestniczących w kontrakcie socjalnym.

Prace społecznie użyteczne odbywały się na podstawie Porozumienia pomiędzy Starostą Powiatu Bytowskiego z upoważnienia, którego działa Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Bytowie, a Gminą Bytów, którą reprezentuje Burmistrz Bytowa. Prace organizowane były w okresie od 20.01.2020 r. do 31.12.2020 r. – 35 osób otrzymało skierowania (w tym: 16 kobiet, 19 mężczyzn). Prace wykonywane były w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, lecz nie więcej niż 40 godzin w miesiącu, na rzecz następujących podmiotów:

- Sołectwa: Dąbie, Gostkowo, Mądrzechowo, Pomysk Mały, Ząbinowice. W ramach prac wykonywano: sprzątanie chodników, placów zabaw, świetlic, przystanków PKS, parkingów, koszenie trawy, sadzenie kwiatów i krzewów, oczyszczanie poboczy dróg, odśnieżanie itp. (11 osób);
- Kompleks Basenowo-Rekreacyjny: prace porządkowe, odśnieżanie (3 osoby);
- MOPS w Bytowie: prace porządkowe w magazynie POPŻ, pomoc przy rozładunku i wydawaniu żywności podopiecznym; sprzątanie po ciepłym posiłku osób bezdomnych wydawanym w Ogrzewalni przy ul. Przemysłowej w Bytowie (3 osoby);
- Bytowskie Centrum Kultury w Bytowie: sprzątanie dziedzińca i wzgórza zamkowego (3 osoby);
- Szpital Powiatu Bytowskiego: sprzątanie terenu szpitala, pomoc przy pracach remontowych oraz pomoc w punkcie dystrybucji pościeli (14 osób);
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Bytowie: prace porządkowe w placówce, pomoc podopiecznym ŚDS (1 osoba).

Od 1 lipca 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zgodnie Zarządzeniem nr 117/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 24 czerwca 2020 r., wypłacał świadczenia na rzecz osób z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Świadczenie z tytułu prac społecznie użytecznych za miesiące: I-V/2020 wynosiło 8,50 zł/godz., natomiast za miesiące VI-XII/2020 uległo zwiększeniu i wynosiło 8,70 zł/godz. Łączne wydatki na prace społecznie użyteczne w 2020 r. (świadczenie otrzymane za okres XII/2019-XI/2020 – płatne do 10-go następnego miesiąca) stanowiły kwotę 71 478,20 zł, w tym koszty poniesione przez:

• Gminę Bytów (w okresie I-VI/2020)	9 037,20 zł,
• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (w okresie VII-XII/2020)	8 254,56 zł,
• Powiatowy Urząd Pracy (refundacja)	42 886,92 zł,
• Szpital Powiatu Bytowskiego (nota księgowa)	11 299,52 zł.

6. SPRAWOWANIE FUNKCJI OPIEKUNA PRAWNEGO

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, jednakże nie wymaga ono przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa - wypłata wynagrodzenia następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna - wniosek złożony do MOPS wraz z załączonymi do niego:

1. odpisem prawomocnego postanowienia Sądu o ustaleniu i przyznaniu wynagrodzenia dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,
2. zaświadczeniem Sądu potwierdzającym ustanowienie prawne dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,
3. dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej.

Z uwagi na fakt, iż wynagrodzenie opiekuna prawnego zakwalifikowane zostało jako świadczenie z pomocy społecznej opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek informowania ośrodka pomocy społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W 2020 roku wypłacono wynagrodzenia za sprawowanie opieki 7 opiekunom prawnym w kwocie 38 160,00 zł.

7. REALIZACJA PROJEKTÓW, PROGRAMÓW I COROCZNYCH IMPREZ

7.1. „Trochę radości w czasie pandemii”

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie, w 2020 r. zrealizowano świąteczny projekt socjalny pod tytułem. „Trochę radości w czasie pandemii”, skierowany do osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Bytów.

Głównym celem projektu było wprowadzenie klimatu świątecznego poprzez obdarowanie osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych artykułami żywnościowymi nawiązującymi do tradycji wigilijnych – wydano 106 paczek dla 106 osób.

Koszt paczek żywnościowych finansowany był ze środków Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” oraz środków własnych, z czego:

- 28 osób – specjalne zasiłki celowe
- 78 osób – świadczenie rzeczowe ze środków Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.

Tabela nr 8.

Zestawienie kosztów realizacji projektu

Całkowity koszt projektu	21 632,48 zł
Kwota dofinansowania (BP)	15 918,24 zł
Wkład własny (JST)	5 714,24 zł
Termin realizacji	XI-XII 2020

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

7.2. „Reaguj na przemoc – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy”

Projekt realizowany w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Edycja 2020 r.” współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Gminę Bytów. Projekt realizowany na terenie Gminy Bytów, którego celem było wzmocnienie, poprzez działania edukacyjne, wspierające i poradnictwo, kompetencji osób, rodzin z dziećmi i służb. W ramach projektu podejmowane były następujące działania:

I. Oddziaływania edukacyjne, wspierające i poradnictwo zwiększające kompetencje osób, w tym rodzin z dziećmi:

1. Warsztaty „Bez klapsa” – celem warsztatów było pokazanie jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice. Uczestnicy warsztatów poznali nowe metody wychowawcze

oparte na budowaniu i podtrzymywaniu pozytywnych relacji z dzieckiem. W warsztatach uczestniczyło 10 osób.

2. **Indywidualne konsultacje psychologiczne** – odbyło się 12 konsultacji, w których wzięło udział 7 osób. Spotkania realizowane były w trybie stacjonarnym oraz w trybie on-line. Uczestnicy konsultacji z dużym zaangażowaniem i otwartością sygnalizowali swoje potrzeby, korzystali ze wsparcia i poszukiwania najkorzystniejszych dla nich i ich rodzin rozwiązań.
3. **Indywidualne konsultacje pedagogiczne** – odbyło się 12 konsultacji, w których wzięło udział 7 osób. Spotkania były realizowane w trybie stacjonarnym oraz w trybie on-line. Uczestnicy konsultacji mieli możliwość poznać konstruktywne metody wychowawcze oraz nabyć umiejętności w zakresie poprawy nieodpowiedniego zachowania wobec swojego dziecka.
4. **Grupa wsparcia** (27 spotkań x 2 godz.) – dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności zaczynających zmiany mające na celu zatrzymanie przemocy. Zajęcia obejmowały podstawowe zagadnienia z zakresu przemocy w rodzinie, a ich celem było zwiększenie świadomości uczestniczących osób na temat przemocy, cykli przemocy, konsekwencji psychologicznych, wpływu na rodzinę oraz poszukiwanie alternatywnych rozwiązań dla poczucia bezradności i rezygnacji ze zmiany własnej sytuacji, ćwiczenie konstruktywnych sposobów komunikacji oraz asertywności w relacjach z innymi etc. Była to grupa otwarta, w której łącznie uczestniczyło 9 osób, po wprowadzeniu obostrzeń związanych z sytuacją epidemiczną zajęcia prowadzone były poprzez kontakt telefoniczny oraz komunikator internetowy.
5. **Warsztaty kreatywne dla dzieci** – celem zajęć było wspieranie twórczej postawy dzieci oraz angażowanie i rozwijanie ich osobowości poprzez aktywne spędzenie wolnego czasu w przyjaznej atmosferze. W warsztatach wzięło udział 12 dzieci.
6. **Działania profilaktyczne dla młodzieży** – zajęcia prowadzone w trybie on-line dla młodzieży klas VII-VIII zwiększające wiedzę z zakresu rodzajów przemocy stosowanej z użyciem urządzeń teleinformatycznych oraz dostarczające wiedzę jak radzić sobie ze złością i nie ulegać impulsom popychającym do zachowań agresywnych i przemocowych.

II. Wzmocnienie kompetencji służb i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu:

1. Szkolenie dla służb „**Rola profilaktyki w budowaniu bezpiecznego otoczenia dziecka**” przeznaczone dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty”. Szkolenie odbyło się 30.11.2020r. w formie on-line. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy z zakresu przemocy w rodzinie w ujęciu

psychologicznym i prawnym. W szkoleniu wzięło udział 40 przedstawicieli różnych służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m. in. pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie, funkcjonariusze policji, kuratorzy oraz przedstawiciele GKRPA.

2. Superwizja koleżeńska pracy Zespołu Interdyscyplinarnego przeznaczona dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty”. Celem superwizji było omówienie trudności pojawiających się w toku współpracy między służbami i wypracowania konstruktywnych wniosków. Superwizja jest pomocnym narzędziem przeciwdziałającym wypaleniu zawodowemu, wzięło w niej udział 15 osób.

3. Konsultacje coachingowo – superwizyjne przeznaczone dla członków grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty” w rodzinach z dziećmi. Konsultant był wsparciem dla członków grupy roboczej, umożliwiał w sposób obiektywny ocenić indywidualny przypadek procedury, dzielił się w sposób neutralny spostrzeżeniami na temat danej sytuacji. Coaching miał na celu wydobywanie mocnych stron członków zespołów, minimalizowanie osobistych barier i ograniczeń, ułatwienie bardziej efektywnego funkcjonowania w zespole. Ze wsparcia skorzystało 15 osób.

III. Kampania informacyjna realizowana poprzez:

1. Opracowanie i dystrybucję kalendarza na 2021 rok – 457 sztuk
2. Artykuły w lokalnej prasie – 3 artykuły
3. Informacje na stronach www Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miejskiego
4. Materiały szkoleniowe/broszury dla służb – 40 sztuk

Kampania informacyjna skierowana była do społeczności lokalnej Gminy Bytów, w tym do rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i zagrożonych przemocą oraz do osób profesjonalnie zajmujących się pomocą takim rodzinom. Dzięki kampanii społeczność lokalna uzyskała obszernie informacje na temat przemocy w rodzinie oraz wykaz instytucji/podmiotów oferujących wsparcie dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc na terenie naszej Gminy.

Tabela nr 9.
Zestawienie kosztów realizacji projektu

Całkowity koszt projektu	44.670,66 zł
Kwota dofinansowania (BP)	28.430,66 zł
Wkład własny (JST)	16.240,00 zł
Termin realizacji	VI – XII 2020

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

7.3. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Program realizowany był w ramach rządowego Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 i dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program realizowany na terenie Gminy Bytów, którego celem było zapewnienie osobom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym, wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym poprzez zapewnienie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Usługi asystenta obejmowały w szczególności pomoc w:

- a) wyjściu, dojazdach oraz powrocie w wybrane przez uczestnika miejsce (świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne, sportowe),
- b) wyjściu, dojazdach oraz powrocie na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne,
- c) zakupach, z aktywnym udziałem uczestnika,
- d) załatwianiu spraw urzędowych,
- e) nawiązywaniu kontaktów i współpracy z różnego rodzaju organizacjami
- f) korzystaniu z dóbr kultury (muzeum, kino).

W ramach Programu objęto wsparciem 3 niepełnosprawne osoby (2 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz 1 osoba z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności). Zrealizowano łącznie 684 godzin usług asystenckich, w tym 195 godzin dla osoby o znacznym stopniu i 489 godzin dla osób z umiarkowanym stopniem. Osoby niepełnosprawne uzyskały niezbędną im w życiu codziennym niezależność, pomoc i wsparcie.

Tabela nr 10.

Zestawienie kosztów realizacji programu

Całkowity koszt programu	22 269,22 zł
Kwota dofinansowania (BP)	22 269,22 zł
Wkład własny (JST)	0,00 zł
Termin realizacji	II – XII 2020

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

7.4. „Wspieraj Seniora”

Program realizowany był w ramach programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora” mający na celu dofinansowanie samorządów w realizacji usługi wsparcia na rzecz osób powyżej 70 roku życia, które w stanie epidemii decydowały się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegająca w szczególności na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki ochrony osobistej realizowana była przez 7 pracowników socjalnych Ośrodka oraz 8 wolontariuszy. Program „Wspieraj Seniora” objął wsparciem 17 osób w wieku 70 lat i więcej oraz 7 osób w wieku poniżej 70 lat z terenu naszej gminy.

Tabela nr 11.

Zestawienie kosztów realizacji programu

Całkowity koszt programu	25 082,91 zł
Kwota dofinansowania (BP)	18 147,76 zł
Wkład własny (JST)	6 935,15 zł
Termin realizacji	XI – XII 2020

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

7.5. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Jest programem polegającym na dostarczaniu najuboższym osobom w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Wsparcie w postaci pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ adresowane jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. **1 542,20 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1 161,60 zł** dla osoby w rodzinie. Ważnym elementem w PO PŻ jest obowiązkowe prowadzenie działań włączenia społecznego, mającego na celu włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych poprzez różne formy aktywizacji.

Rolą ośrodków w tym zakresie jest współpraca z organizacjami (operatorami lokalnymi i regionalnymi), w tym m.in. kierowanie osób zgłaszających chęć korzystania z pomocy żywnościowej do objęcia wsparciem żywnościowym i aktywizacyjnym.

W ubiegłym roku gmina Bytów we współpracy ze Stowarzyszeniem NAZARET (Organizacją Partnerską Lokalną), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach (Organizacją Partnerską Regionalną) kontynuowała realizację

Podprogramu 2019 (do końca września 2020) oraz przystąpiła do realizacji **Podprogramu 2020** (od 01 października 2020).

Podprogram 2019 zakładał dystrybucję żywności od 01.12.2019 do 31.09.2020. W okresie 01.12.2019 – 31.09.2020 zakwalifikowano 1.120 osób i wydano 8.740 paczek. Łączna ilość wydanej żywności w ww. okresie wyniosła ponad 57 ton (57,08730). Rodziny otrzymały:

- *artykuły skrobiowe*: makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane
- *artykuły mleczne*: mleko, ser podpuszczkowy dojrzewający
- *artykuły warzywne i owocowe*: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, fasola biała, powidła śliwkowe, buraczki wiórki, sok jabłkowy klarowany,
- *artykuły mięsne*: filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, paszтет wieprzowy,
- *cukier biały*
- *tluszcze*: olej rzepakowy
- *dania gotowe*: gołąbki w sosie pomidorowym.

Podprogram 2020 zakłada dystrybucję żywności w okresie od 01.01.2021 do 31.09.2021 dla 1.100 mieszkańców gminy Bytów. Stowarzyszenie NAZARET od grudnia 2020 rozpoczęło kwalifikację do Podprogramu 2020. Na dzień 31.12.2020 zakwalifikowano 503 osoby. Planowane również są warsztaty organizowane przez Bank Żywności w Chojnicach w ramach działań towarzyszących, którymi zamierza się objąć ok.120 osób.

Zgodnie z wytycznymi w zakresie realizacji PO PŻ 2014-2020 w Podprogramie 2019 realizowane były następujące działania towarzyszące:

1) niefinansowane ze środków PO PŻ:

a. udzielanie wsparcia osobom bezdomnym (beneficjentom PO PŻ):

- korzystanie z ogrzewalni dla bezdomnych osób
- korzystanie z kąpeli, możliwości przeprania ubrań, bielizny
- dostarczanie artykułów higieny osobistej, preparatów na świerzb, wszawicę, środków opatrunkowych, przeciwbólowych
- organizacja Świąt Wielkanocy, Wigilii i Bożego Narodzenia;

2) współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach PO PŻ:

- a. warsztaty kulinarne pokazujące różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania produktów z PO PŻ
- b. warsztaty dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia
- c. programy edukacyjne nt. zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnotrawieniu żywności

d. warsztaty edukacji ekonomicznej (tworzenie, realizacja i kontrola budżetu domowego, ekonomiczne prowadzenie gospodarstwa domowego z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych zasobów rodziny, w tym darów żywnościowych).

W ramach Podprogramu 2019 dla 46 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 8 warsztatów edukacyjnych w ramach działań towarzyszących:

- warsztaty żywieniowo-dietetyczne: 2 spotkania dla 9 uczestników,
- warsztaty kulinarne: 4 spotkania dla 29 uczestników,
- warsztaty niemarnowania żywności: 2 spotkania dla 8 uczestników.

7.6. „Senio-RITA Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim”

W 2020 roku rozpoczęła się współpraca przy opracowywaniu projektu partnerskiego pn. „Senio-RITA Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim”. Projekt partnerski, w którym bierze udział 12 partnerów, w tym gminy: Bytów, Borzytuchom, Kołczygłowy, Lipnica, Miastko, Parchowo, Studzienice, Trzebielino, Tuchomie oraz Powiat Bytowski, Fundacja Szpitala Powiatu Bytowskiego sp. z o.o. „Zdrowie Nasze” oraz Altra Consulting sp. z o.o.

Celem projektu jest świadczenie zintegrowanych usług społecznych na terenie gminy Bytów i gmin partnerskich oraz przygotowanie infrastruktury w tym zakresie. Realizacja projektu obejmuje okres 01.12.2020 r.– 30.06.2023 r. Podpisanie umowy nastąpiło w dniu 28 grudnia 2020 r.

Tabela nr 12.
Zestawienie kosztów realizacji projektu

	Ogółem	Gmina Bytów
Całkowity koszt projektu	9 298 821,48	2 102 559,41
Kwota dofinansowania (UE)	8 833 880,41	1 987 599,41
Wkład własny (JST)	464 941,07	114 960,00
Termin realizacji	XII 2020 – VI 2023	XII 2020 – VI 2023

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

7.7. Dzienny Dom „Senior+”

Opracowanie przy współpracy z Urzędem Miejskim oferty do Programu Wieloletniego „SENIOR+” na lata 2015-2020, Edycja 2020 na Moduł I Utworzenie Dziennego Domu „Senior+” przy ul. Miłej 26.

Realizowanie działań wynikających z Zarządzenia nr 91/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 27 maja 2020 r. dotyczącego powołania zespołu ds. realizacji zadania w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020 Edycja 2020, Moduł I Utworzenie i wyposażenie dziennego Domu „Senior+”.

Sporządzenie sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego.

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod tytułem „Prowadzenie ośrodka wsparcia Dziennego Domu „Senior+ w Bytowie w okresie od 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.” zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

8. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ALIMENTACYJNYCH I WYCHOWAWCZYCH

8.1 Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- zasiłek dla opiekuna.

Tabela numer 13.

Kwoty świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłków

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)	Okres pobierania
	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	X	X
	Urodzenia dziecka	1 000,00	jednorazowo
	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00	od 1 listopada do 31 października następnego roku
1.	Samotnego wychowywania dziecka:		
	- na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci	193,00	od 1 listopada do 31 października następnego roku
	- na dziecko niepełnosprawne nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci	273,00	
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95,00	od 1 listopada do 31 października następnego roku
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:		od 1 listopada do 31 października następnego roku
	- na dziecko do 5 lat	90,00	
	- na dziecko od 5 lat do 24 lat	110,00	
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	jednorazowo w związku	

			z rozpoczęciem roku szkolnego
	Podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: - z tytułu dojazdów - z tytułu zamieszkiwania na stacji, internacie, itp.	69,00 113,00	od 1 listopada do 31 października następnego roku
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000,00	jednorazowo
3.	Zasilek pielęgnacyjny	215,84	na czas ważności orzeczenia
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	1 830,00	od 01.01.2020r. do 31.12.2020r
5.	Specjalny zasilek opiekuńczy	620,00	od 01.01.2020 r. do 31.10.2020 r.
6.	Zasilek dla opiekuna	620,00	na czas ważności orzeczenia
7.	Świadczenie rodzicielskie	1 000,00	na okres 52 tygodni
8.	Świadczenie „Za życiem”	4 000,00	jednorazowo

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

8.2 Zasilek rodzinny

Zasilek przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł, w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zasilek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych za 2020 rok wyniosła: 1 794 707,86 zł.

Dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacone w łącznej kwocie 879 901,28 zł przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku.

Tabela numer 14.

Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków

Wyszczególnienie	Kwota
na dziecko do ukończenia 5 roku życia	95 zł / m-c
na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	124 zł / m-c
na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	135 zł / m-c

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

W 2020 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 1.610 rodzin, w tym:

rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami: 638

- na jedno dziecko 180
- na dwoje dzieci 268
- na troje dzieci 145
- na czworo dzieci i więcej 45

8.3 Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Przysługuje także osobie, która ukończyła 75 lat i nie ma prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Zasiłek pielęgnacyjny nie jest zależny od kryterium dochodowego. Kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych: 2 766 366,00 zł.

8.4 Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu (dotyczy opieki nad dzieckiem), opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania opieki nad dzieckiem ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu.

Kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych: 3 771 320,90 zł.

8.5 Specjalny zasiłek opiekuńczy

Zasiłek przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia i innej pracy

zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł.

Kwota wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych: 106 572,70 zł dla 27 osób.

8.6 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Zapomoga przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1 000 zł na jedno dziecko. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie do 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga uzależniona jest od kryterium dochodowego w wysokości 1 922 zł na osobę w rodzinie.

Kwota wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka: 168 000,00 zł.

Tabela numer 15.

Wydatki poniesione w latach 2019 – 2020 na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń

Wyszczególnienie	2019		2020	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki rodzinne	18.792	2 079 974,36	16.090	1 794 707,86
Ogółem dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	9.120	1 039 770,93	8.343	879 901,28
Urodzenia dziecka	124	105 647,97	55	46 248,76
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	513	195 322,25	309	115 586,78
Samotnego wychowywania dziecka	614	119 133,01	622	121 828,71
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3.591	327 053,57	3.250	297 319,83
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.468	150 027,22	1.369	139 078,20
Rozpoczęcia roku szkolnego	2.022	90 316,43	1.630	84 305,51
Podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	788	52 270,48	1.108	75533,49
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	257	257 000,00	168	168 000,00

Zasilek pielęgnacyjny	12.805	2 426 097,62	12.872	2 766 366,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1.418	2 222 353,00	2.137	3 771 320,90
Specjalny zasiłek opiekuńczy	403	247 280,20	174	106 572,70
Świadczenia rodzicielskie	1.166	1 005 928,00	796	678 376,20
RAZEM	43 961	9 279 404,11	40 580	10 165 244,94

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

W sprawie świadczeń rodzinnych w 2020 roku wydano 2.256 decyzji administracyjnych.

8.7 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Tabela numer 16.

Wydatki poniesione na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2019 i 2020

Wyszczególnienie	2019		2020	
	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	460 206,11	1.288	774 810,17	1.945
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	148 482,60	1.330	230 745,53	1.614
RAZEM	608 688,71	2.618	1 005 555,70	3.559

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

8.8 Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie przysługuje osobom, które nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie, od dnia porodu przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci.

W 2020 roku wypłacono 796 świadczeń rodzicielskich na kwotę 678 376,20 zł.

8.9 Zasiłek dla opiekuna

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wprowadzone zostało nowe świadczenie – zasiłek dla opiekuna. Świadczenie to przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna od 1 listopada 2018 r. przysługuje w wysokości 620,00 zł. W 2020 roku wypłacono 97 zasiłki dla opiekuna na kwotę 59 520,00 zł.

Ponadto wydatkowano kwotę 6 362,48 zł na opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe od ww. zasiłków oraz kwotę 2 727,00 zł na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

8.10 Świadczenie wychowawcze

Świadczenie przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługiwało do 30 czerwca 2019 r. na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, kwoty 1 200 zł. Natomiast od 01 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia bez względu na dochód.

W 2020 roku ze świadczenia wychowawczego skorzystało 5.361 dzieci wychowujących się w 3.121 rodzinach, wypłacono 61.385 świadczeń na kwotę 30 522 704,98 zł.

Formą rzeczową objęto 2 rodziny, wypłacono 6 świadczeń na kwotę 2 200,00 zł.

8.11 Świadczenie „Dobry start”

Świadczenie, wprowadzone 2018 roku, przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego, na każde dziecko uczące się w szkole do ukończenia 20 lub w przypadku dzieci niepełnosprawnych – 24 roku życia, w wysokości 300,00 zł na ucznia.

W 2020 roku złożonych zostało 2.300 wniosków. W ramach programu ze wsparcia skorzystało 3.326 dzieci wychowujących się w 2.226 rodzinach. Kwota świadczeń wyniosła 995 700,00 zł.

8.12 Świadczenie „Za życiem”

Jest jednorazowym świadczeniem w wysokości 4 000 zł przysługującym z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka,

opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na jego wniosek. Świadczenie to przyznaje się bez względu na dochód. W 2020 roku wydano 4 decyzje przyznające prawo do jednorazowego świadczenia „Za życiem” na 4 dzieci, na łączną kwotę 16 000,00 zł.

8.13 Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów, na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 800,00 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie w okresie do 30.09.2020, natomiast od 01.10.2020 dochody rodziny nieprzekraczające 900,00 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 01 października do 30 września następnego roku.

W 2020 roku wypłacono 1.765 świadczeń alimentacyjnych na kwotę 731 910,45 zł. W ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydano 169 decyzji administracyjnych.

Tabela numer 17.

Zestawienie ilości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za 2019 i 2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Ilość rodzin, którym przyznano świadczenie	99	112
Ilość osób uprawnionych, na które przyznano świadczenie	194	179

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Tabela numer 18.

Wydatki i dochody funduszu alimentacyjnego – zadania zlecone za 2019 i 2020

Opis zadania	Wydatki/dochody	Kwota (w zł)	
		2019	2020
Przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego	Wydatki – Budżet Państwa	719 255,00	731 910,45
	Dochody – Gmina Bytów	83 015,78	87 347,58

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Równolegle do wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone były postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu zwiększenie skuteczności prowadzonej egzekucji komorniczej.

Tabela numer 19.

Działania podejmowane przez MOPS wobec dłużników alimentacyjnych

Wyszczególnienie	2019	2020
Przeprowadzone wywiady alimentacyjne i odebrane oświadczenia majątkowe	54	22
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego	13	5
Ściganie za przestępstwo nie alimentacji (art.209 KK) – w tym prokurator	53	23
Skierowanie do Starosty wniosku o zwrot prawa jazdy	3	2
Wystąpienia do starosty z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy	24	4
Ilość zgłoszonych dłużników do Krajowego Rejestru Długów	232	234
Zobowiązanie do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy	15	9
Wszczęcie postępowania o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	82	30
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	20	21

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Na dzień 31.12.2020 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej wypłaconych na osoby uprawnione posiadało 614 dłużników, z czego 234 dłużników zostało zgłoszonych do Krajowego Rejestru Długów. W głównej mierze dłużnicy alimentacyjni to osoby długotrwale bezrobotne, osoby świadomie uchylające się od zatrudnienia lub też osoby o niskich dochodach. Wszystkie te czynniki mają bardzo duży wpływ na wysokość egzekucji komorniczej. Stan należności na dzień 31.12.2020 z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił 7 578 581,11 zł.

W 2020 roku dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 338 851,51 zł, w tym: odsetki ustawowe za opóźnienie w kwocie 136 150,95 zł. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła znaczące zmiany do ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom

uprawnionym do alimentów w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Od dnia wejścia w życie ww. ustawy tj. od 18 września 2015 należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu w drodze egzekucji sądowej (poprzednio w drodze postępowania egzekucyjnego w administracji).

Stosownie do art. 27 ust.4. powyższej ustawy, 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa. Na podstawie art. 27 ust.11 w/w ustawy organ właściwy wierzyciela rozlicza kwoty otrzymane z tytułu zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 – Kodeks postępowania cywilnego. Oznacza to, że wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na koszty postępowania, następnie na odsetki, a na końcu na sumę dłużną. Spowodowało to zmniejszenie kwot zwróconych przez dłużników i przekazanych na należność główną (dotychczas kwotę zwrotu dzielono proporcjonalnie na odsetki i należność główną). W przypadku dłużników posiadających zobowiązania sprzed wielu lat, a stanowią oni ponad większość, kwota odsetek jest bardzo wysoka.

9. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie w zakresie przyznawania dla uczniów świadczeń materialnych o charakterze socjalnym:

9.1 Stypendium szkolne

Świadczenie przeznaczone na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów o charakterze edukacyjnym (np. na zakup podręczników, przyborów szkolnych, obuwia i odzieży sportowych, innych materiałów dydaktycznych). Kryterium uprawniające do skorzystania z tej formy wsparcia nie może być większe niż 528,00 zł.

W 2020 roku wpłynęło 41 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego, z czego 2 wnioski na rok szkolny 2019/2020, a 39 wniosków na rok szkolny 2020/2021. Świadczenia odmówiono 5 rodzinom, tj. 7 uczniom z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. W 2020 r. za okres styczeń – czerwiec i wrzesień – grudzień stypendium szkolne zostało wypłacone 117 uczniom, 1 uczniowi nie wypłacono stypendium w pełnej wysokości, ponieważ wnioskodawca nie wywiązał się z warunków zawartych w decyzji o przyznaniu stypendium. Wypłata następowała po dostarczeniu przez wnioskodawców dowodów poniesionych kosztów na cele edukacyjne (np. imienne faktury, rachunki).

Wysokość stypendium szkolnego uzależniona jest, zgodnie z uchwałą Nr IX/69/2011 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 29 czerwca 2011r. od zakwalifikowania ucznia do jednej z grup dochodowych:

- 1) I grupa - dochody miesięczne na członka rodziny do 200,00 zł,
- 2) II grupa - dochody miesięczne na członka rodziny od kwoty 200,01 zł do 350,00 zł,
- 3) III grupa - dochody miesięczne na członka rodziny od 350,01 zł do kwoty nie przekraczającej kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i wynosi dla:

I grupy - miesięcznie do 200% kwoty,

II grupy - miesięcznie do 150% kwoty,

III grupy - miesięcznie do 120% kwoty,

o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tj. 124,00 zł)

Tabela numer 20.**Wysokość stypendium szkolnego w 2020 roku**

I – VI 2020		IX – XII 2020	
I grupa rodzin	200,00 zł	I grupa rodzin	200,00 zł
II grupa rodzin	160,00 zł	II grupa rodzin	160,00 zł
III grupa rodzin	130,00 zł	III grupa rodzin	130,00 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Tabela numer 21.**Zestawienie ilości świadczeń za 2019 i 2020**

Wyszczególnienie	2019	2020
Ilość rodzin wnioskujących o stypendium szkolne	60	41
Ilość dzieci, na które przyznano świadczenie	152	117

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

9.2 Zasiłek szkolny

Świadczenie przyznawane jest uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności takiego jak: klęska żywiołowa (pożar, powódź), kradzież, śmierć rodzica lub opiekuna prawnego, ciężka choroba w rodzinie. Zdarzenia te muszą być potwierdzone stosownymi zaświadczeniami lub dokumentami.

W 2020 roku rozpatrzono 6 wniosków, zasiłek szkolny przyznano 8 uczniom.

Tabela numer 22.**Wydatki związane z realizacją zadania za lata 2019 i 2020**

Rodzaj świadczenia	Wyplacone środki w 2019 (w zł)		Wyplacone środki w 2020 (w zł)	
	Dotacja celowa	Środki własne	Dotacja celowa	Środki własne
Stypendia szkolne	122 080,00	30 520,00	83 406,62	20 851,66
Zasiłki szkolne	2 976,00	744,00	3 968,00	992,00
Ogółem	125 056,00	31 264,00	87 374,62	21 843,66
RAZEM	156 320,00		109 218,28	

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

10. REALIZACJA WYDATKÓW I DOCHODÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatki Ośrodka w roku 2020 finansowane były z różnych źródeł.

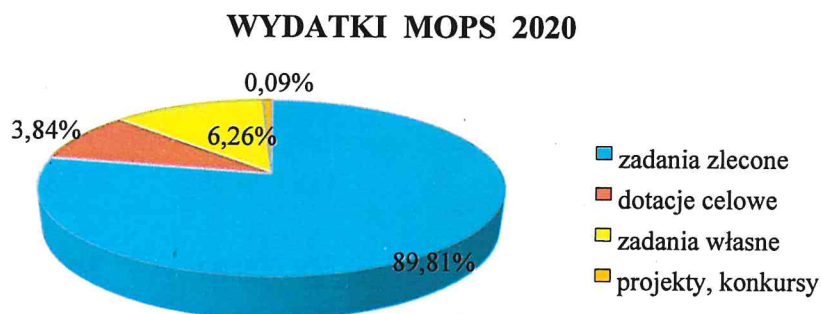
Tabela numer 23.

Źródła finansowania MOPS

Rodzaj zadania	Wykonanie
Zadania zlecone	44 185 108,05
Dotacje celowe	1 890 597,38
Zadania własne (budżet gminy)	3 077 565,57
Projekty ministerialne / programy:	46 578,42 w tym:
- „Reaguj na przemoc - wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Edycja 2020 r.”	28 430,66
- Realizacja usługi wsparcia na rzecz Seniorów „Wspieraj Seniora” na 2020 rok	18 147,76
RAZEM	49 199 849,42

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków MOPS w roku 2020 roku wykazuje na dominującą rolę budżetu państwa – realizacja zadań zleconych (89,81%), co ilustruje wykres poniżej.

Wykres numer 2: Źródła finansowania wydatków MOPS w roku 2020 r.

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawiają poniższe tabele.

Tabela numer 24.

Środki finansowe na realizację zadań zleconych w 2020 roku

Rozdz.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	%
85195	Pozostała działalność	463,00	463,00	100%
85219	Ośrodki pomocy społecznej	40 310,00	38 730,60	96,08%
85501	Świadczenie wychowawcze	30 792 000,00	30 784 372,14	99,98%
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	12 336 496,00	12 099 452,26	98,08%
	<i>w tym: „Za życiem”</i>	16 496,00	16 494,63	99,99%
85504	Wspieranie rodziny – świadczenie „Dobry start”	1 036 210,00	1 028 617,52	99,27%
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	239 500,00	233 472,53	97,48%
	RAZEM	44 444 979,00	44 185 108,05	99,42%

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Tabela numer 25.

Środki finansowe na realizację zadań z środków własnych i dotacji celowej w 2020 roku

Rozdz.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	%
85202	Domy pomocy społecznej	345 000,00	321 338,26	93,14%
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z tego:	50 998,00	50 975,61	99,96%
	• środki własne	22 550,00	22 544,95	X
	• dotacja celowa	28 448,00	28 430,66	
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za	77 000,00	61 462,30	79,82%

	osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej (dotacja celowa)			
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego:	445 000,00	434 050,76	97,54%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	145 000,00 300 000,00	136 930,00 297 120,76	X
85216	Zasiłki stałe (dotacja celowa)	565 060,00	533 529,70	94,42%
85219	Ośrodki pomocy społecznej, z tego:	2 244 666,00	2 129 687,60	94,88%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	1 932 756,00 311 910,00	1 818 577,60 311 110,00	X
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, z tego:	900 000,00	900 000,00	100%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	300 000,00 600 000,00	300 000,00 600 000,00	X
85295	Pozostała działalność, z tego:	83 718,00	35 063,55	41,88%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	32 744,00 50 974,00	16 915,79 18 147,76	X
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, z tego:	173 430,00	109 218,28	62,98%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	50 000,00 123 430,00	21 843,66 87 374,62	X
85502	Kwoty pozyskane z wpłat dokonanych przez dłużników alimentacyjnych - świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczka alimentacyjna	150 000,00	87 347,58	58,23%
85504	Wspieranie rodziny, z tego:	368 920,00	352 067,73	95,43%
	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne • dotacja celowa 	368 920,00 0,00	352 067,73 0,00	X
	RAZEM ŚRODKI, z tego:	5 403 792,00	5 014 741,37	92,80%
	☐ środki własne	3 346 970,00	3 077 565,57	91,95%
	☐ dotacje celowe	2 056 822,00	1 937 175,80	94,18%

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Tabela numer 26.

Inne środki finansowe w 2020 roku

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
Projekty ministerialne / programy			
1.	Środki Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019-2020	34 950,00	22 269,22

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

Tabela numer 27.

Struktura dochodów w MOPS w roku 2020

Wyszczególnienie		Plan	Wykonanie
Dochody ogółem:		4 629,00	385 741,60
Zadania własne, w tym:		4 629,00	9 097,01
1) 75814 § 0920	odsetki od depozytu	4 629,00	4 629,10
2) 85202 § 0940	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	106,35
3) 85219 § 0940	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	34,80
4) 85415 § 0940	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	296,00
5) 85216 § 2910	wpływy ze zwrotów dotacji – nienależnie pobrane zasiłki stałe	-	2 846,76
6) 85415 § 2910	wpływy ze zwrotów dotacji – nienależnie pobrane stypendia szkolne	-	1 184,00
Zadania zlecone, w tym:		-	376 644,59
1) 85501 § 0900	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	-	245,10
2) 85501 § 2910	wpływy ze zwrotów dotacji – nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze R.500+	-	3 427,80
3) 85502 § 0900	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i funduszu alim.	-	2 913,74
4) 85502 § 0920	odsetki funduszu alimentacyjnego	-	136 150,95
5) 85502 § 0970	zaliczka alimentacyjna	-	14 964,59
6) 85502 § 0980	fundusz alimentacyjny	-	202 700,56

7) 85502 § 2910	wpływy ze zwrotów dotacji – nienależnie pobrane świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	-	15 941,85
8) 85504 § 2910	wpływy ze zwrotów dotacji - nienależnie pobrane świadczenia Dobry Start – 300+	-	300,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Bytowie.

11. POTRZEBY I ZAŁOŻENIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie przezwyciężyć wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości. Oznacza to, że ustawodawca nie stworzył po stronie organów dysponujących środkami pomocy społecznej obowiązku zaspokojenia wszystkich, chociażby nawet jak najbardziej uzasadnionych potrzeb osoby lub rodziny ubiegającej się o taką pomoc i do tej pomocy uprawnionej. Zadaniem organów pomocy społecznej jest jedynie wspomaganie klientów w działaniach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb, a nie zagwarantowanie źródła utrzymania osobom, których stan zdrowia pozwala na wykonywanie pracy. Jest to więc pomoc dla osoby korzystającej z pomocy społecznej, w jej dążeniu do polepszenia swojej sytuacji życiowej, co nie może jednak oznaczać bezwarunkowego zaspokajania jej wszystkich żądań i akceptowania przez organy postawy roszczeniowej. Ponadto pomoc winna mieć charakter przejściowy, skłaniający klienta do aktywizacji i samodzielnego działania. Ośrodek Pomocy Społecznej nie może być instytucją, która ma przejąć cały ciężar utrzymania osoby, która ze swej strony nie podejmuje żadnych działań w celu poprawy swojej sytuacji. Niezależnie od powyższego są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji w środowisku (z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności), dla których wsparcie w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług asystenckich lub całodobowej opieki w domach pomocy społecznej jest bardzo ważnym wsparciem, podtrzymującym je w codziennym funkcjonowaniu.

W 2021 r. Ośrodek będzie kontynuował realizację zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmować będzie nowe inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była i skuteczna i efektywna, a w szczególności poprzez:

- Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej: Superwizja dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny, szkolenia przeciwdziałające

wypaleniu zawodowemu, szkolenia tematyczne oraz w zakresie bieżących zmian w przepisach prawa;

- Poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej na rzecz osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym: projekty socjalne, programy i projekty ministerialne, programy i projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, partnerstwo z sektorem pozarządowym w aplikowaniu o środki pozabudżetowe;
- Poszerzanie działań wspierających, opiekuńczych na rzecz osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych: projekty socjalne, programy i projekty ministerialne, programy i projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, partnerstwo z sektorem pozarządowym w aplikowaniu o środki pozabudżetowe;
- Wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci: dalsze wsparcie asystenta rodziny, doradztwo specjalistyczne, projekty socjalne, programy i projekty ministerialne, partnerstwo z sektorem pozarządowym w aplikowaniu o środki pozabudżetowe.

12. POTRZEBY I ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BYTÓW NA ROK 2021

- Funkcjonowanie Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie;
- Zwiększanie różnorodności i dostępności usług dla osób starszych i niepełnosprawnych poprzez realizację projektów:
  - „Senio-RITA – Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim” w ramach RPO WP na lata 2014-2020
  - „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” edycja 2021
  - inne projekty, programy dedykowane ww. osobom;
- Zwiększanie środków finansowych na rzecz wsparcia osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz rozważenie możliwości aplikowania o środki pozabudżetowe na utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego;
- Zwiększanie ilości mieszkań socjalnych lub komunalnych, w szczególności dla rodzin z dziećmi.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bytowie
Joanna Głowczewska

Bytów, dnia 21 kwietnia 2021 r.

